

eller Sjælland at oprette Forstærkningsfond, men derimod at yde dem en directe Understøttelse. Denne Understøttelse bør vistnok finde Sted for det Første paa den Maade, at der gives de paagjældende Baner, som et ligefremt Tilskud, Halvdelen af Expropriationsomkostningerne, og at denne Halvdeel paalægges den paagjældende Provinds paa samme Maade, som der allerede er bestemt i Loven om Erstatning for Halvdelen af Expropriationsudgifter til Statens Jernbaner af 25de Mai 1868. Det er jo nemlig tydeligt, at disse Egne, ligesom de øvrige Egne i Syen og Sjælland, have bidraget eller skulle bidrage til Erstatning for Halvdelen af Expropriationsudgifterne ved Statsbanerne, og naar der saa bliver Tale om for disse Egenes Vedkommende at anlægge Jernbaner, er det billigt, og jeg tør sige et Næsfærdighedskrav, at Staten giver dem som et umiddelbart Tilskud, uden noget Krav paa Gjenerstatning, et lignende Beløb som det, der udredes af Districterne til de egentlige Statsjernbaner. Dette vil imidlertid ikke have nogen stor eller væsentlig Betydning, thi for den heromhandlede Sidebane til Ribe kunne Expropriationsudgifterne neppe anslaaes høiere end 40,000 Rd., og Halvdelen deraf vil altsaa blive 20,000 Rd. Af langt større og væsentligere Betydning vilde det derimod være, om Staten gav de paagjældende Sidebaner et Laan, hvorfra der ikke svaredes Renter, førend Concessionshaverne havde faaet en passende Rente ud af det Beløb, som de selv anvende paa Banen. Det er dette Hovedprincip, som jeg kunde ønske gennemført med Hensyn til fremtidige Anlæg af Sidebaner, og som jeg overfor det Forslag, der er fremkommet fra det ærede Udvalg, har troet at burde fremsætte ved denne Sags Behandling. Hvor stort dette Tilskud skal være, kan selvfølgelig omtvistes. Jeg har i mit Forslag foreslaaet, at det skulde være en Trediedeel af hele Anlægscapitalen, og idet jeg anslaaer denne til omtrent 450,000 Rd. med Fradrag af den omtalte Halvdeel af Expropriationssummen, saa vil Maximum for den nærværende Bane altsaa blive 150,000 Rd. Jeg medregner selvfølgelig, foruden de egentlige Anlægsomkostninger, Forrentningen i Anlægstiden til en

Rentefod af 5 % af de 300,000 Rd. eller de $\frac{2}{3}$ af Anlægscapitalen; men det kan dog ikke anslaaes til mere end 15,000 Rd., da som bekendt kun Halvdelen af Capitalen kan antages at komme til Forrentning i den hele Tid og til Anlægget vil der omtrent medgaae 2 Aar. Fremdeles har jeg selvfølgelig medregnet de til Materiellet nødvendige Udgifter, der maae anslaaes til circa 80,000 Rd.; men jeg maa paa den anden Side bemærke, at jeg er gaaet ud fra et noget ringere Udgangspunkt end de 390,000 Rd., idet jeg i saa Henseende har støttet mig til, hvad Udvalget derom har bemærket. Hvorvidt denne Sum af 450,000 Rd. og følgelig det højeste Beløb for Laanet af 150,000 Rd. er for høit eller for lille, derom skal jeg ikke udtale mig nærmere. Jeg har kun antydet den Maade, hvorpaa min Beregning er anstillet; men jeg har selvfølgelig kun kunnet støtte mig paa et Skøn, og jeg har ikke høit nogen bestemt Beregning at gaae efter. Naar jeg her har sat Statens Tilskud til en Trediedeel, vil dette maaffee kunne findes for høit som almindelig Regel, og jeg skal derfor ikke udtale nogen almindelig Dom over, hvorvidt det vilde være rigtigt at sætte $\frac{1}{3}$ eller $\frac{1}{4}$. En anden Begunstigelse, som jeg har tænkt mig, er den, at der kunde opstilles for disse eller ialtfald for denne Sidebane en Rentefod af 5 % for de Ydelsler, som de skulle have, men derimod kun en Rentefod af 4 % for de Ydelsler, som de skulle svare. Endelig er der et Punkt i mit Forslag, som jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, nemlig Slutningen af den af mig foreslaaede § 3, der bestemmer, at Regjeringen skal kunne tilstaae dem, der faae Concession, enhver Rettelse med Hensyn til Driften, der kan forenes med Statskassens Læve. Jeg tænker navnlig paa, at Anlæg af Maskinbygninger og Maskinværksteder for enhver Sidebane, og især for en saa lille Sidebane som den, hvorom her er Tale, selvfølgelig er uoverkommelig, hvorimod Staten vil kunne tillade Sidebanerne mod Betaling at faae deres Reparationer og øvrige Arbejder udførte paa Statens Værksteder, saa meget mere, som de staae i umiddelbar Forbindelse med Statsbanerne. En anden Rettelse med Hen-